

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ
Кнеза Вишеслава 1, Београд

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ МАСТЕР РАДА ЗА ОДБРАНУ

<p>I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Датум именовања (избора) комисије: 10.04.2019. године 2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање и назив факултета (установе) у којој је члан комисије запослен: <ol style="list-style-type: none"> 1. др Милан Кнежевић, редовни професор, ужа научна област Екологија шума, заштита и унапређивање животне средине, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, ментор, 2. др Раде Цвјетићанин, редовни професор, ужа научна област Екологија шума, заштита и унапређивање животне средине, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, 3. др Оливера Кошанин, ванредни професор, ужа научна област Екологија шума, заштита и унапређивање животне средине, Универзитет у Београду - Шумарски факултет.
<p>II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Име, име једног родитеља, презиме: Новак (Бранко) Шобић 2. Датум и место рођења, општина, држава: 25.12.1983.год.Соколац, Соколац, Република Српска, Босна и Херцеговина. 3. Студијски програм основних студија које је кандидат завршио: Шумарство, факултет Универзитет у Београду – Шумарски факултет. 4. Датум завршетка основних студија: 20. 06. 2011. године
<p>III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА: Вегетацијско-еколошки типови шума букве у привредној јединици „Каљина-Биоштица“</p>
<p>IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА: Мастер рад дипл. инж. Новака Шобића написан је на 42 стране, поред извода на српском и енглеском језику, обухвата следећа поглавља: Увод (стр.3), 1. Објект истраживања (стр. 4 - 15), 2. Циљ истраживања (стр. 15), 3. Методе прикупљања и обраде података (стр. 16 - 18), 4. Резултати истраживања (стр. 18 - 25), 5. Вегетацијско-еколошки типови шума букве у привредној јединици „Каљина-Биоштица“ (стр. 26- 27), 6. Закључци (стр. 28 - 29), 7. Литература (стр. 30), 8. Прилози (стр. 31) Наведена поглавља у мастер раду су логички укомпонована у целину. У текст су уклопљено 7 табела и 8 фотографија У прилозима су дате 4 карте и 5 табела фитоценолошких снимака. је илустрован са 16 табела 59 слика. Списак коришћене литературе обухвата 13 библиографских јединица.</p>
<p>V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА</p>

Мастер рад представља научно-истраживачку судију о вегетацијско-еколошким типовима шума букве у привредној јединици „Каљина-Биоштица“

У поглављу „Увод“ кандидат наводи су чисте шума букве распрострањени су широм Босне у висинском распону од око 400-1000 m, а да је највећи део секундарног карактера, настале као последица негативних антропогених утицаја због којих су ишчезле четинарске врсте јела и смрча. Привредна јединица „Каљина-Биоштица“ припада Романијском шумско-привредном подручју.

Кандидат је у поглављу „Објекат истраживања“ приказао географски положај, геолошку подлогу, орографске услове, климатске и хидрографске карактеристике и шумске заједнице и земљишта планине Романија. „Циљ истраживања“ је био да се установи утицај климатских, орографских и едафских фактора на вегетацијско-еколошку разнородност шума и дефинишу вегетацијско-еколошки типови шума букве у привредној јединици „Каљина-Биоштица“.

У поглављу „Методе рада“ приказане су методе педолошких проучавања. У складу са циљем истраживања извршена су теренска педолошка испитивања земљишта као и опис услова средине. Битан задатак при избору места за отварање профила било је одређивање репрезентативности површина. На терену је отворено је 5 педолошких профила, описани су услови средине на месту отворених профила, пручена морфологија, издвојени су и описани генетички хоризонти земљишта. На основу теренских педолошких проучавања дефинисане су педосистематске јединице земљишта.

Теренска фитоценолошка истраживања извршена су у току месеца јула 2019. године, а урађено је 5 фитоценолошких снимака по циришко-монпелешкој школи по методу Браун-Бланкеа (Braun-Blanquet, J., 1931, 1964). Биљне врсте су детерминисане на основу литературних извора: „Флора Србије“ (Јосифовић, М. et al., 1972 – 1977.), „Flora Europaea“ (Tutin, T. et al. 1964 -1980) и „Ikonographie der flora des südöstlichen Mitteleuropa“ (Javorka, S., Csapody, V. 1979). Синтаксономска припадност шумских заједница дат је по Стефановић, В. (1986) и по Томић З. (2004). Типолошка припадност шума дата је по Буцало, В. (2002). При избору места и броја огледних површина на којима су отворени педолошки профили и у узети фитоценолошки снимци водило се рачуна да се обухвате све различитости ових шума у фитоценолошком и педолошком погледу.

У поглављу „Резултати истраживања“ приказани су резултати педолошких и фитоценолошких истраживања у шумама букве у ГЈ „Каљина-Биоштица“. На основу теренских педолошких проучавања дефинисана су три подтипа црнице на доломиту: органогена, органогена минерална и посмеђена. Органогена црница је доломиту јавља се на северној експозицији. Због специфичних микро климатских карактеристика процеси трансформације органских остатака и минерализације образованих хумусних материја су успорени. Стеновитост површине износи око 60%. Органоминерална црница има грађом профила Olfh - А - АС - С. Доломит је подложен физичком распадању због чега је изражен реголитични контакт. Органоминерална црница са реголитичним контактом је моћна 35 - 40 cm. Хумусни хоризонт је моћан 20 - 30 cm, а прелазни АС

хоризонт 10 - 20 cm. Посмеђена црница је доломиту има грађу профила Olfh - A - A(B) - C. Хумусни хоризонт је моћан до 30 cm, а прелазни A(B) око 10 cm. На основу резултата вегетацијских проучавања у привредној јединици „Каљина-Биоштица“ дефинисане су су три фитоценозе планинске шуме букве и то: планинска шума букве са лазаркињом (*Asperulo odoratae-Fagetum montanum*), шума букве са вијуком шумским (*Festuco drymeiae-Fagetum montanum*), планинска шума букве са племенитим лишћарима (*Fagetum montanum subass. aceretosum*).

У поглављу **Вегетацијско-еколошки типови шума букве у привредној јединици „Каљина-Биоштица“** приказани су вегетацијско-еколошки типови шума букве у подручју истраживања. На основу резултата педолошких и вегетацијских проучавања кандидат је дефинисао три вегетацијско-еколошка типа шума букве:

1. Планинска шума букве са вијуком шумским (*Festucodrymeiae-Fagetum montanum*) на органоминералној и посмеђеној црници на доломиту;
2. Планинска шума букве са лазаркињом (*Asnerulo odoratae-Fagetum montanum*) на органоминералној и посмеђеној црници на доломиту;
3. Планинска шума букве са племенитим лишћарима (*Fagetum montanum subass. aceretosum*) на органогеној црници на доломиту.

У поглављу „**Закључци**“ дипл. инж. Новак Шобић сумира закључке о клими, геолошкој подлози, вегетацији и земљишту истраживаног подручја. За сваки дефинисани вегетацијско-еколошки тип шуме наведене су најзначајније карактеристике земљишта, флористичког састава и орографских услова.

У поглављу „**Литература**“ списак коришћене литературе обухвата 13 библиографских јединица.

VI ЗАКЉУЧЦИ

Мастер рада под насловом: **Вегетацијско-еколошки типови шума букве у привредној јединици „Каљина-Биоштица“**, је урађен у складу са поднетом и одобреном пријавом. Кандидат је на основу резултата педолошких и фитоценолошких проучавања дефинисао вегетацијско-еколошке типове букових шума који се јављају на подручју привредне јединице „Каљина-Биоштица“. Резултати истраживања имају практични значај, представљају основу за планирање газдовањем и дефинисање узгојних мера у циљу унапређења постојећег стања ових шума које имају велики еколошког значај. Рад је написан јасним стилем, поглавља у мастер раду су логички укомпонована у целину. Имајући у виду наведено, Комисија сматра да мастер рад дипл. инж. Новака Шобића под насловом: **Вегетацијско-еколошки типови шума букве у привредној јединици „Каљина-Биоштица“** садржи све битне елементе за рад оваквог типа и карактера и да се може прихватити.

VII КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА:

Мастер рад под насловом **Вегетацијско-еколошки типови шума букве у привредној јединици „Каљина-Биоштица“**, написан је у складу са насловом рада и темом истраживања и садржи све битне елементе који треба да садржи рад овакве категорије.

Комисија сматра да мастер рад кандидата дипл. инж. Новака Шобића нема недостатака.

VIII ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене мастер рада, комисија предлаже: **да се мастер рад прихвати, а кандидату дипл. инж. Новаку Шобићу одобри јавна одбрана.**

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Милан Кнежевић, ред. проф.
Универзитета у Београду-Шумарског факултета

Др Раде Цвјетићанин, ред. проф.
Универзитета у Београду-Шумарског факултета

Др Оливера Кошанин, ванр. проф.
Универзитета у Београду-Шумарског факултета